

IDEMO U ŠKOLU!

Sadržaj rada:

- ❖ Zakonska osnova upisa
- ❖ Postupak utvrđivanja psihofizičke zrelosti djeteta
- ❖ Sposobnosti i vještine koje su potrebne pri upisu djece u školu
- ❖ Kako pripremati dijete za školu

ZAKONSKA OSNOVA

Djeca rođena od
1. travnja 2018. godine do 31. ožujka 2019. godine,
kao i djeca kojoj je prošle školske godine odgođen upis u
Osnovnu školu.

Prijave djece za upis u prvi razred osnovne škole provodit će se elektroničkim putem, korištenjem Nacionalnog informacijskog sustava upisa u osnovne škole preko poveznice <https://osnovne.e-upisi.hr> preko portala e-Građani.

Roditelj/skrbnici koji nemaju vjerodajnice, za ulazak u portal moraju se javiti školi koja će prijavu za upis njihovog djeteta izvršiti umjesto njih.

1. PRIJAVE ZA UPIS

Putem poveznice <https://osnovne.e-upisi.hr> potrebno je podnijeti prijavu za upis svoga djeteta u 1. razred osnovne škole vodeći računa o sljedećim rokovima:

- zahtjevi za **redovne upise** se podnose od **15.2.-15.3.2025. godine**
- zahtjevi za **redovne upise za djecu s teškoćama** se podnose od **1.2 - 15.4. 2025. godine**
- zahtjevi za **prijevremene upise** se podnose od **15.2.-31.3. 2025. godine**
- zahtjevi za privremeno oslobađanje od upisa (**odgode upisa**) se podnose od **15.2.- 31.3. 2025. godine**.

-
- Prijavom u sustav roditeljima će biti vidljivi opći podaci o djetetu te škola na čijoj se listi školskih obveznika dijete nalazi prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta. Odmah po podnošenju prijave roditelji će moći odabrati mogućnosti koje im se nude u dodijeljenoj školi npr.:
 - ✓ izborne predmete (Vjeronauk i Informatika)
 - ✓ Program Model C – Njegovanje albanskog jezika i kulture
 - ✓ produženi boravak
 - ✓ druge mogućnosti odabira ovisno o tome što koja škola nudi
 - Također, ako imaju razloga za to, roditelji će prilikom podnošenja prijave moći izraziti **želju za upis u drugu školu** od one kojoj dijete pripada prema upisnom području.

PRIJEVREMENI UPIS

—Roditelji odnosno skrbnici djeteta rođenog od 1. travnja 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine mogu najkasnije do 31. ožujka 2025. podnijeti **zahtjev za prijevremeni upis u prvi razred osnovne škole**. Uz zahtjev obvezno je priložiti Mišljenje stručnog tima predškolske ustanove o psihofizičkom stanju djeteta.

—zahtjevi za **prijevremene upise** se podnose od 15. veljače do 31. ožujka 2025. godine

PRIVREMENO OSLOBAĐANJE OD UPISA (ODGODA UPISA)

- zahtjevi za **privremeno oslobađanje od upisa (odgoda)** se podnose od 15. veljače do 31. ožujka 2025. godine.

Roditelji/skrbnici koji smatraju da je za njihovo dijete potrebna **odgoda upisa** također popunjavaju zahtjev za redovni upis, a Stručno povjerenstvo škole će pri neposrednom pregledu djeteta, razgovoru s roditeljima i dostavljenoj dokumentaciji procijeniti da li je djetetu potrebna odgoda upisa. O odgodi upisa, Stručno povjerenstvo škole će obavijestiti Upravni odjel koji donosi odluku (**Rješenje o oslobađanju daje Ured državne uprave u IŽ, Ispostava Poreč**).

- Kada se dogodi da stručno povjerenstvo škole procjeni kako je za dijete korisno odgoditi polazak u školu:

- uključeni roditelji,
- uvažavanje mišljenja odgojitelja i stručnog tima vrtića

Svako dijete ima individualni tempo tj. djeca iste kronološke dobi nemaju isti psihofizički razvoj /// ODGODA = najčešće zbog zdravstvenih razloga, nedovoljno razvijenih predvještina za početno čitanje i pisanje, poteškoća u govoru, emocionalne nezrelosti...

Javiti u vrtić o procesu odgode i donijeti Rješenje o odgodi!!!

2. PROVJERA SPREMNOSTI DJETETA ZA UPIS U 1.r.

- **provodi se tijekom travnja i svibnja**
- Test spremnosti za školu - provodi se u školi (svaka škola ima drugačiji postupak što ovisi o stručnom kadru u školi i prostrno-organizacijskim uvjetima)
- Stručno povjerenstvo škole (psiholog, pedagog, logoped, liječnik školske medicine) provode intervju s djetetom i Test Spremnosti za Školu
- Stručno povjerenstvo izdaje *prijedlog i mišljenje* koje roditelj dobiva na e-mail prije *UPISA*

LIJEČNIČKI PREGLED

Roditelji se trebaju sami prijaviti preko aplikacije Terminko

<https://www.terminko.com/>

- roditelji će povratno dobiti dva termina:
termin za liječnički pregled i termin za vađenje krvi

ŠTO

- mjerenje visine i težine, razvoj osjetila (vida i sluha), razvoj govora, motorike, stupanj samostalnosti, itd.
- nalaz krvi koji stoji u pozivu donijeti + cijepljenje se obavlja taj dan
- pregled traje cca 30 min.
- donijeti nalaze (kronični bolesnici, alergičari...)

TKO

Liječnik školske medicine

KAD

Pregledi će se provoditi od 3.- 6. mjeseca

GDJE

Ambulanta školske medicine u Poreču

3. UPIS

- provodi se u lipnju

POTREBNA DOKUMENTACIJA:

- Potvrda o prebivalištu/boravištu (ili kopija osobne iskaznice)
- Domovnica (kopija)
- Rodni list (kopija)
- Upisnica
- Anketni list: izborna nastava, produženi boravak

Što je to spremnost/zrelost za školu?

**ZNANJA, VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI
KOJE DIJETE TREBA IMATI KAKO BI BILO SPREMNO
ZA UPIS U PRVI RAZRED OŠ**

PSIHOFOZIČKA ZRELOST ZA POLAZAK U ŠKOLU

Fizička zrelost

Spoznajna zrelost

Predčitalačke vještine

Predmatematičke vještine

Grafomotoričke vještine

Socioemocionalna zrelost

SPOZNAJNA I KOGNITIVNA ZRELOST

DIJETE TREBA ZNATI OSNOVNE PODATKE O SEBI I OBITELJI:

- ime i prezime
- adresu
- imena roditelja
- imena ostalih ukućana, prijatelja, odgojiteljica
- naziv mjesta/grada u kojem dijete živi / ulicu
- broj telefona mame ili tate (poželjno)

Prostorni i vremenski odnosi

Razumije prostorne odnose:

- Gore, dolje, ispred, iza, na, u, ispod, iznad
- Usvojilo je orijentaciju: na tijelu (desna/lijeva ruka), u prostoru i na papiru.
Zna kako se drži knjiga, da tekst ide s lijeva na desno, odozgo prema dolje te da znati okretati listove.

Razumije vremenske odnose:

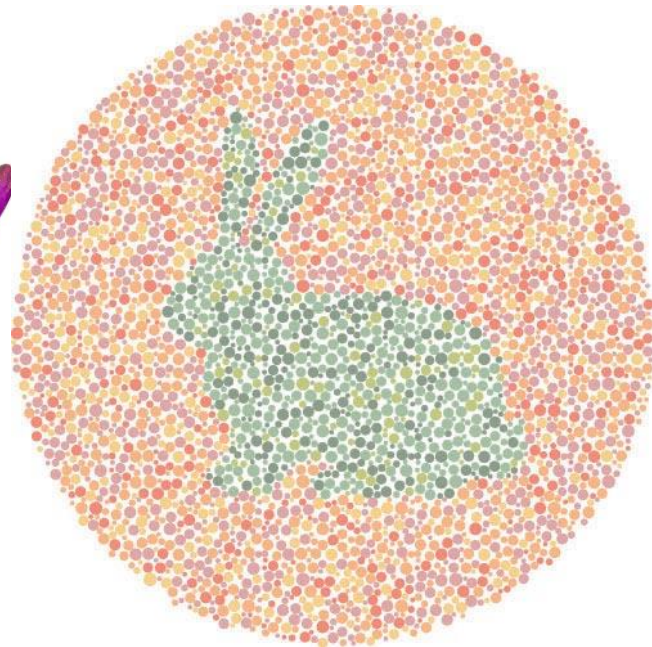
- prije, poslije, jutro, podne, večer, godišnja doba

Boje

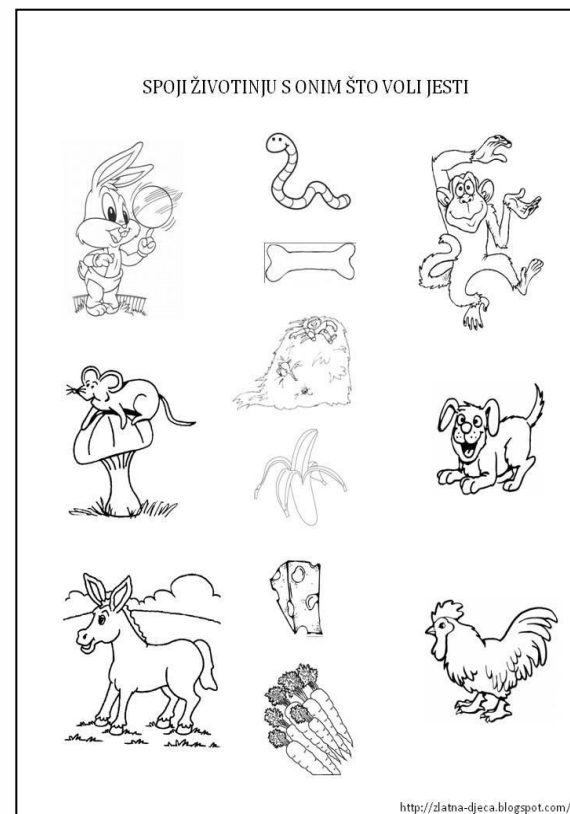
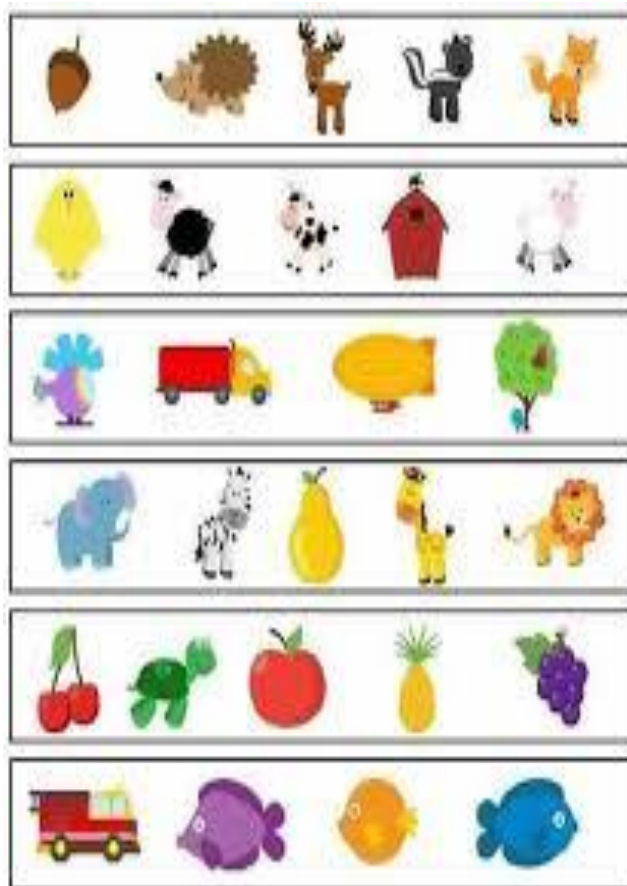
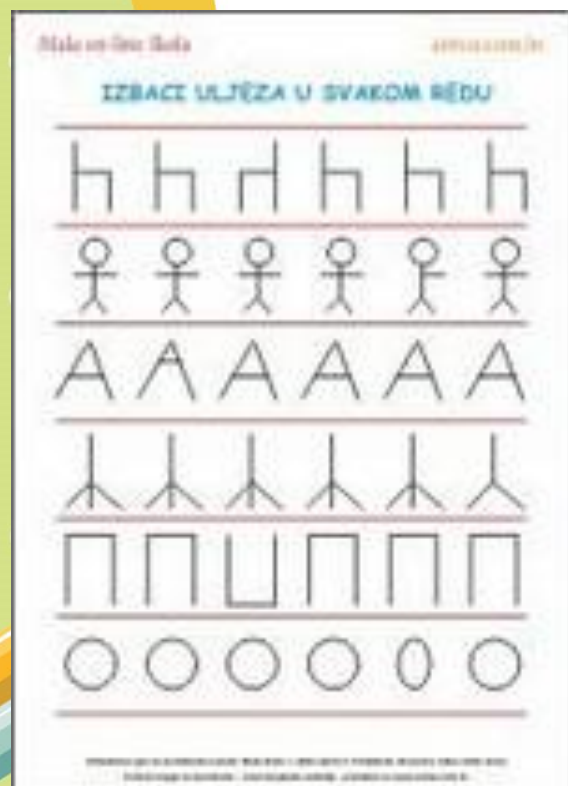
Dijete treba prepoznati i imenovati sljedeće boje:
žuta, zelena, crvena, plava, bijela, crna, smeđa,
narančasta i ljubičasta.

- postoje li teškoće u raspoznavanju boja - oftalmolog

Kognitivna zrelost

Razvijenost psihičkih funkcija (mišljenja, pamćenja, percepcije, pažnje, koncentracije) važna je za uspješno učenje!

IGRE, ZADACI I VJEŽBE ZA RAZVOJ SPOZNAJNIH I KOGNITIVNIH SPOSOBNOSTI

- **Igre suprotnosti:** veliko – malo, crno – bijelo, usko – široko
- **Razvrstavanje** prema boji, obliku, veličini (štikaljke, gumbiće, papire..)
- **Nizanje** (perli, sjemenki na konac...)- koncentracija
- **Uočavanje razlika i sličnosti:**
 - po čemu se razlikuje jaje – kamen, brod – autobus, daska – staklo?
 - po čemu su slični: kruška i jagoda, leptir i muha?
- **Sposobnost klasifikacije:** domaće životinje, povrće, voće, vozila, zanimanja
- **Igre razvrstavanja:** sve životinje koje imaju krila? Poznaješ li životinje koje imaju više od četiri noge? Koje životinje žive u vodi?
- **Igre prostorne orijentacije:** stavi olovku ispred/iza/pored knjige, dotakni desno oko, stoji na lijevoj nozi...

➤ **Mozgalice:**

- **zamišljeni predmet** (jedan zamisli predmet, drugi postavlja pitanja i pogađa)
- **što bi bilo kad bi.....**npr. svi znali letjeti
- **Što radi....**zubar, učitelj
- **Pitalice...**Što je to ima četiri noge, spretno se penje po drveću, dlakavo je, lovi miševe

➤ **Različiti zadaci** (u radnim listovima, dječjim časopisima)

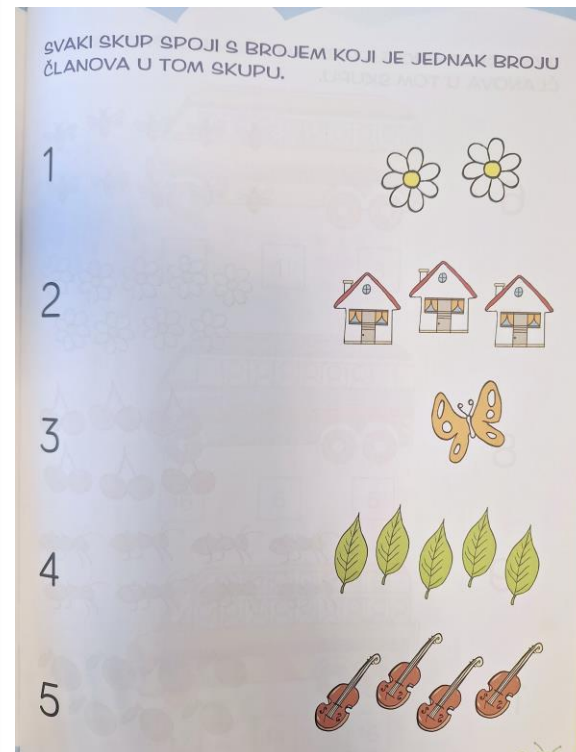
- Puno čitati, poticati dječju radoznalost, odgovarati na pitanja...

PREDMATEMATIČKE VJEŠTINE

(preduvjet za razumijevanje mat)

- Mehaničko brojanje (broji, uz prebrojavanje do 10)
- Prepoznavanje količine (povezuje količinu s brojem npr. brojka 6 = 6 elementa)
- Treba znati usporediti po veličini brojeve do 10 (da zna koji je broj veći, a koji manji)
- Snalazi se u pojmovima više – manje
- Uspoređivanje dva skupa po veličini - može odrediti u kojem skupu ima više, a u kojem manje elemenata

„MATEMATIČKE IGRE” U SVAKODNEVNIM SITUACIJAMA

- **brojanje i prepoznavanje brojeva**
(npr. koliko je ovdje zasađeno palmi, postavi stol za tri osobe)
- **uspoređivanje predmeta:** veći - manji, lakši – teži, viši – niži, širi - uži , viši – niži, blizu – daleko
(npr. uspoređivati pokućstvo po visini i širini, u šetnji otkrivati što je bliže, a što dalje)
- **svrstavanje i razvrstavanje**
(npr. s djecom sortirati igračke, novčiće, kuglice i sl.)
- **rastavljanje cjeline na dijelove i obrnuto** (npr. prerezati jabuku)

PREDČITALAČKE VJEŠTINE

- Prepozna je glasove u riječi (pozna je većinu glasova/slova)
- Pravilno izgovara sve glasove (riječi)
- Prepozna je i imenuje s kojim glasom počinje i s kojim glasom završava riječ

A B C Č Ć D
DŽ Đ E F G H
I J K L Lj M
N Nj O P R S
Š T U V Z Ž

POČETNI GLAS

19

S

Kojim slovom-glasom počinje riječ SUNCE? Pronađi sve riječi koje počinju kao i riječ SUNCE i oboji ih.

Pronađi i zaokruži svako slovo S. SOL STOL KOST BOS

Piši slovo S. S S

26

- Ima glasovnu analizu i sintezu

Može rastaviti riječ na glasove:

Lav = L-A-V

More = M-O-R-E

Može povezati glasove u riječ :

A-N-A = Ana

L-O-P-T-A = lopta

Neophodno za usvajanje tehnike čitanja i pisanja!

Poželjno je poznavanje...

- slova abecede
- pročitati i napisati vlastito ime i prezime
- zna verbalno definirati jednostavne pojmove
- pravilan izgovor glasova (čisto i razgovijetno) - logoped
- zna prepričati kraći događaj ili priču u pravilnom slijedu (ima li priča svoj uvod, tijek i završetak)
- može poslušati kratku priču i odgovoriti na pitanja (tko, što, gdje, kada...razumijevanje pročitano)

**Je li potrebno dijete učiti čitati i pisati
prije polaska u školu?**

NE!

Dijete koje usvoji
predčitalačke vještine
lako će u školi
usvojiti tehniku čitanja i
razumijevanja
pročitnog teksta!

IGRE KOJE POTIČU RAZVOJ PREDČITALAČKIH VJEŠTINA I GOVORA:

➤ IGRE:

- slagalice sa slovima, zagonetke, pitalice, brojalice
- igra govori glasno – tiho, visoko - duboko, brzo - sporo
- NA SLOVO - Što u ovoj prostoriji počinje na glas „S“, Nabroji tri životinje koje počinju glasom „M“, Što sve možemo kupiti u trgovini na glas „K“?
- „KALADONT“ – reci riječ na završno slovo
- RIMA – igrač kaže bilo koju riječ, slijedeći kaže rimu (glava, spava, mrava, krava...)
- Čitajte djetetu priče, bajke, dok čitate pratite tekst prstom kako bi dijete shvatilo da tekst ide s lijeva na desno i da slova prate riječi koje izgovarate
- Razgovarajte s djetetom tijekom dana, prepričavajte događaje, potaknite ga da on prepriča neki događaj
- Ohrabrujte ga da gleda i prepozna slova oko sebe (na ulici, na omotima...svugdje gdje se pojavljuju jednostavne i jasne riječi)

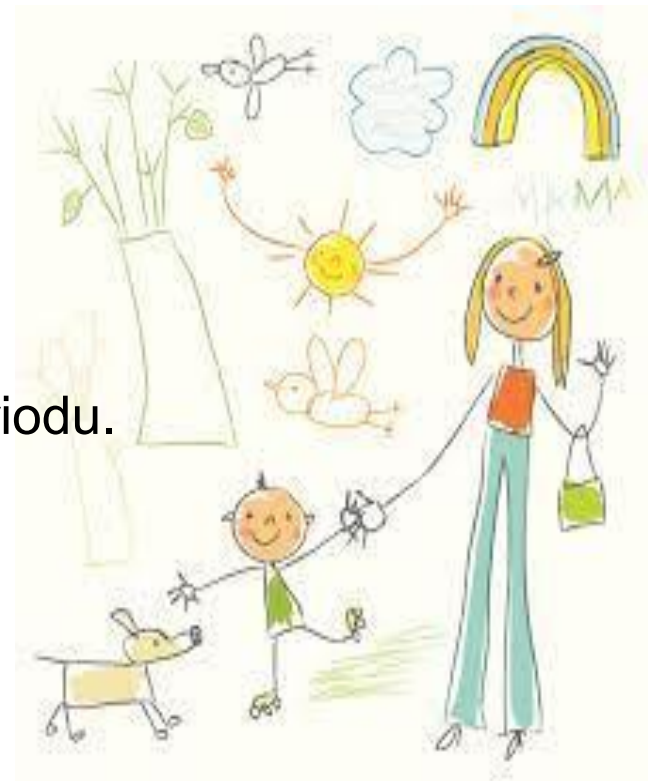
GRAFOMOTORIČKE VJEŠTINE

- Pravilno drži olovku vrhovima prstiju
- Ima adekvatan pritisak olovke na papir
- Zna precrtati likove (krug, kvadrat, trokut, romb i sl.)
- Povlači ravne, kružne i valovite linije
- Povlači crte po uzorku (od crte do crte, od točke do točke)
- Ima sposobnost orijentacije na papiru
- Crta na način da je crtež prepoznatljiv
- Savladalo je bojanje unutar linija
- Crtež čovjeka odgovara dobi (crtež čovjeka ima glavu, vrat, tijelo, noge, ruke, neke naznake odjeće, oči, nos)

CRTEŽ...

- postoje značajne razlike u crtežu (čovjeka) između dječaka i djevojčica u korist djevojčica (na predškolskom uzrastu)
- Zašto? Najvjerojatnije zato jer djevojčice radije i češće crtaju od dječaka pa osim više iskustva u crtanju imaju i bolja grafomotorička postignuća.
- u nastavku ćemo vidjeti crtež dječaka i djevojčice u dobi od 6 i 6 i pol godina... može se vidjeti kako se crtež razvija i obogaćuje u kratkom periodu.

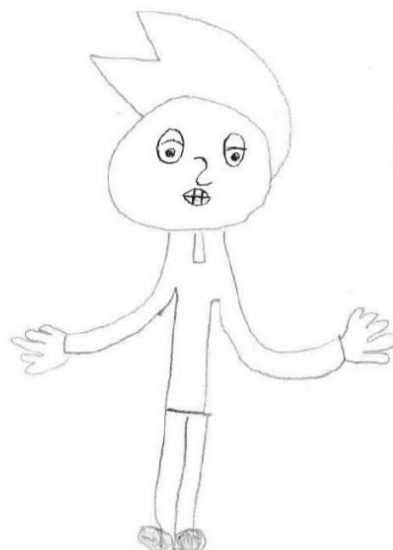
CRTEŽ DJEČAKA U DOBI OD 6 GOD.

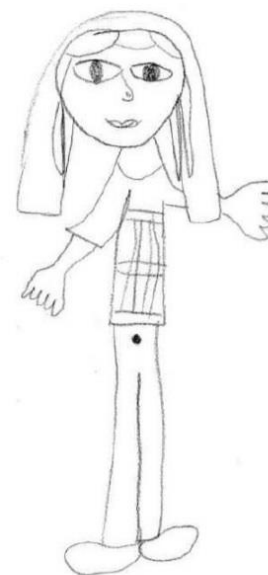
U DOBI OD 6 I POL GOD.

CRTEŽ DJEVOJČICE U DOBI OD 6 GOD.

U DOBI OD 6 I POL GOD.

POTICANJE GRAFOMOTORIČKIH VJEŠTINA

O grafomotorici se kod djeteta obično govori u vrijeme **polaska u školu**, ali se te vještine razvijaju već od najranije dobi. Zbog toga je djeci potrebno ponuditi aktivnosti koje im to i omogućuju.

**Razvoju pisanja (za pravilno držanje olovke) prethodi dobro razvijena fina motorika ruke (razviti fleksibilnost šake i prstiju).
Ne uvježbava se samo pisanjem.**

- samostalno oblačenje, zakopčavanje i otkopčavanje dugmića, otvaranje i zatvaranje patentnog zatvarača, odvrtanje i zatvaranje poklopaca, samostalno guljenje voća
- crtanje bojicama, kistom, kredom, bojanje, precrtavanje likova
- ručni rad – vezenje/šivanje, nizanje perlica..
- rezanje škarama
- rad pincetom (hvatanje sitnih predmeta)
- vezanje (mašne, vezica na cipelama, čvorova)
- slaganje odjeće
- igre tijestom, modeliranje tijesta/plastelina, igra s pijeskom, zemljom i sitnim kamenčićima te branje cvijeća
- baratanje lego kockicama
- sudjelovanje u kuhanju (dodavanje soli, šećera i sl.)
- štipaljke za rublje

Dijete koje ima dobro razvijene
grafomotoričke vještine
brzo će naučiti pisati slova!

SOCIOEMOCIONALNA ZRELOST

- može se odvojiti od roditelja i funkcionirati bez roditelja 4-5 sati
- zna na socijalno prihvatljiv način izraziti emocije
 - može prepoznati emocije drugog djeteta
 - ima pozitivnu sliku o sebi
 - može poštivati dogovorena pravila ponašanja
 - konstruktivno rješava sukobe
 - ponosi se uspjehom i podnosi neuspjeh
 - pokazuje interes za učenje, motivirano je za dobar uspjeh
- **Zna se kulturno ophoditi** (pozdravljanje-dobar dan, izvoli, hvala, molim, oprosti)!!!

Što roditelj može učiniti na planu jačanja emocionalne zrelosti:

- **Što češće razgovarajte o svojim i djetetovim osjećajima** (radost, tuga, strah, ljutnja, ljubav, ponos, ljubomora) – **pomozite mu da ih prepozna i izražava.**
- **Učite ga samokontroli** (pokažite mu to svojim primjerom jer djeca najviše uče po modelu).
- **Odrediti granice i pravila ponašanja te davati jasnu povratnu informaciju** (objasniti mu zašto želite da nešto učini ili ne učini) i budite **dosljedni.**
- **Postaviti realna očekivanja.**
- **Ohrabrivati dijete, izbjegavati kritike.**
- **Čak i kad ste ljuti na dijete, pokazati mu ljubav i poštovanje** (objasniti da ponašanje nije u redu, a ne dijete).
- **Svakodnevno razgovarati, pokazati interes za djetetove aktivnosti** – odvojiti vrijeme za kvalitetno provođenje vremena.
- Jačajte im **samopouzdanje** (ne radite umjesto njega)
- **Podržavajte upornost** –iako neće svaki put uspjeti u svim zadacima važno je ne odmah odustati (to razlikuje uspješne od neuspješnih).

Što roditelj može učiniti na planu razvoja socijalnih vještina:

➤ Igranje s drugom djecom

➤ Omogućite djetetu da uči:

- pobjeđivati i gubiti
- rješavati sukobe na nenasilan način
- prihvaćati pravila
- dijeliti svoje stvari s drugima
- izboriti se za ono što treba (asertivno)
- biti tolerantno prema različitostima drugih

Aktivnosti:

- Socijalne vještine uče se u društvu, obitelji, vrtiću...
- dijete je zato u vrtiću, kako bi naučilo da nije uvijek sve po njegovom, da postoje i druga djeca sa svojim potrebama i željama, da se nauče dogovarati, pregovarati, zauzeti za sebe, popustiti, pomoći, inicirati i održati interakciju itd...

SAMOSTALNOST

U brizi za sebe i svoje stvari zna se:

- sam odjenuti
- obuti i vezati vezice
- samostalan je pri jelu
- u higijenskim navikama tj. korištenju toaleta, pranju i brisanju ruku
- pospremanju stvari
- otključavanju i zaključavanju vrata, prelasku ceste
- U školi...spremanje torbe, knjiga, pernice....

Radne navike:

- ima sitna zaduženja
Dopustite da dijete čini SAMOSTALNO sve što može
dijete od 6 godina

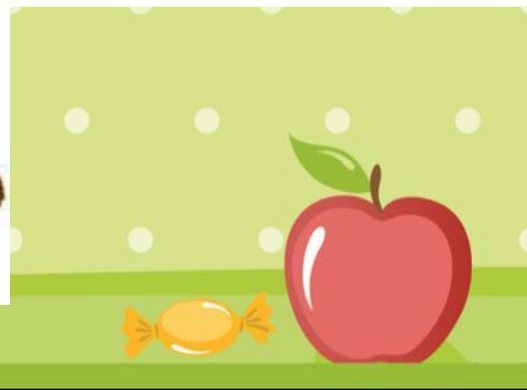
Kućanski poslovi primjereni dobi djeteta:

nahriniti kućne ljubimce, pospremiti igračke, krevet, svoju sobu, zaliti kućne biljke, pospremiti kuhinjski stol, obrisati i pospremiti posuđe, pokupiti smeće...

ŠTO MI U VRTIĆU RADIMO U PRIPREMI DJETETA ZA ŠKOLU?

- Jačamo djetetovu pozitivnu sliku o sebi i vlastitim sposobnostima.
- Dogovaramo pravila i navikavamo djecu kako ih slijediti.
- Navikavamo dijete na samostalnost u jelu, odijevanju i brizi o sebi, higijenskim navikama.
- Razvijamo motoriku kroz razne aktivnosti (penjanje, trčanje, skakanje, hodanje).
- Spoznajne aktivnosti, razvoj govora, pažnje, pamćenja, mišljenja, grafomotorike: slušamo i prepričavamo priče, pjesme, brojalice, crtamo, oblikujemo plastelinom i tijestom - mijesimo kruh, režemo škaricama, proučavamo svjetlo i sjenu, obilazimo šumu i tražimo plodove, obilježavamo Dan jabuka, izrađujemo sok od voća, provodimo projekte...
- Provodimo različite aktivnosti izvan vrtića i s vanjskim suradnicima (bajkaonice, radionice, kazališne predstave, poludnevni izleti)

Igramo se!

Krene li dijete u školu u pravo vrijeme,
znatno se povećava mogućnost
da školsko učenje za njega bude
zanimljiva i radosna aktivnost, a ne muka

**SVIM ŠKOLARCIMA ŽELIMO
PUNO USPJEHA!**

